

ARD.5183.73.2030.2013.KM-P

Urząd Miejski w Człuchowie
ul. Wojska **Polskiego 1**
77-100 Bytów

dotyczy: wytyczne konserwatorskie do zagospodarowania dziedzina Zamku Wysokiego w Człuchowie

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku na wniosek z dnia 17.07.2013r. (wpłynął 22.07.2013 r.) i zgodnie z art. 27 Ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r. Nr 162 poz.1568 z późniejszymi zmianami), przedstawia następujące wytyczne konserwatorskie do zagospodarowania dziedzina Zamku Wysokiego w Człuchowie objętego ochroną konserwatorską w formie wpisu do rejestru zabytków woj. pomorskiego, pozycja rejestru A - 54:

1. Badania archeologiczne i odsłonięcie murów zamku poniżej średniowiecznego poziomu dziedzina winny obejmować jedynie wschodnie i południowe skrzydło zamku oraz uregulowanie odkrytych elementów przy północnym skrzydle.
2. W przestrzeni odsłoniętych gotyckich ceglanych i kamiennych murów ścian fundamentowych i piwnicznych należy wykonać konserwatorskie prace ratunkowo - zabezpieczające polegające na całkowitym odpyleniu i dezynfekcji, prekonsolidacji (prowadzone metodą natryskową) oraz podstemplowania murów. Prace takie zostały przeprowadzone we fragmencie wschodniego skrzydła zamkowego w 2011 i 2012 r., na powierzchni dotąd odkrytej. Dzięki przeprowadzonym badaniom i na podstawie „Ekspertyzy konserwatorskiej dotyczącej badań stanu zachowania i przyczyn zniszczeń wraz z programem oraz kosztorysem prac konserwatorskich przy fundamentach i piwnicach krzyżackiego Zamku Wysokiego w Człuchowie odkrytych podczas prac archeologicznych prowadzonych w 2011 roku” autorstwa mgr Marii Rudy, wypracowano technologię i sposób zabezpieczenia oraz konserwacji kamiennych i ceglanych murów zamku. Należy ten sposób zabezpieczenia i konserwacji kontynuować. W związku z tym należy posłużyć się technologią opisaną w dokumentacji: „Sprawozdanie z opracowania wyników wykonania prac konserwatorskich i restauratorskich gotyckich relikwów archeologiczno-architektonicznych z archeologicznych badań wykopaliskowych zamku krzyżackiego w Człuchowie - etap I” z 2011 r. Określono wówczas materiał biobójczy: Impresol PS o stężeniu 3% w alkoholu, materiał impregacyjny: FUncosil KSE 300 firmy Remmers. ponadto materiał do iniekcji w miejscach pęknięć murów: zaprawa iniekcyjna firmy Optolith Optosan TrassFuge.
3. Przed prowadzeniem właściwych prac konserwatorskich w latach późniejszych zabieg dezynsekcji winien być powtórzony.
4. Planowaną inwestycję należy prowadzić w zakresie pozwalającym na przywróceniu pierwotnego (średniowiecznego) poziomu dziedzina zamkowego, a co się z tym wiąże, przeprowadzeniu całkowitej i szczegółowej konserwacji relikwów murów i elementów architektonicznych znajdujących się ponad jego poziomem oraz konserwacją i rekonstrukcją kamiennej nawierzchni dziedzina. Przestrzeń dziedzina pozostaje odsłonięta, więc prace konserwatorskie winny być przeprowadzone kompleksowo z zachowaniem elementów murów jako „trwała ruina”.

5. Odslonięte ściany piwniczne i fundamentowe skrzydła wschodniego, południowego i fragmentu przestrzeni przy skrzydle północnym wymagają stałej ochrony i zabezpieczeniu przed czynnikami atmosferycznymi. W związku z tym należy wykonać zadaszanie tych powierzchni z uwzględnieniem jednoczesnego osłonięcia koron murów obwodowych zamku. Konstrukcja ta winna być posadowiona tak, by jak w najmniejszym stopniu ingerowała w zachowaną i docelowo eksponowaną nawierzchnię dziedzińca. Dach winien odprowadzać wody opadowe na zewnątrz przy jednoczesnym zastosowaniu minimalnego spadku, z uwagi na uzyskanie jak najniższej wysokości zadaszania. W przekrytej przestrzeni dopuszcza się zastosowanie dodatkowych podestów i schodów umożliwiających komunikację pomiędzy skrzydłami. Należy jednak uwzględnić dostęp do murów w celu prowadzenia prac konserwatorskich w późniejszym czasie. Jeżeli z jakichś powodów będzie to niemożliwe należy przeprowadzić kompleksową konserwację wybranych powierzchni murów wraz z dezynsekcją, uzupełnieniem spoin, cegieł czy kamienia.
6. Należy wykonać właściwe odwodnienie odsłoniętej przestrzeni dziedzińca i odprowadzić wodę deszczową na zewnątrz.
7. Szczegółowo należy opracować rozwiązanie „styku” pomiędzy poziomem średniowiecznego dziedzińca a przejściem bramnym oraz poziomem średniowiecznego dziedzińca i relikami odsłoniętych murów skrzydeł zamku.
3. Przy wykonywaniu projektu wszystkich nowych elementów (współczesne konstrukcje schodów, podestów, zadaszania) należy minimalnie ingerować w substancję zabytkowych relikwów architektonicznych.
9. Wszelkie prace projektowe, budowlane, archeologiczne i konserwatorskie oraz zakres i technologia ich wykonania należy na bieżąco konsultować z tym urzędem, wszelkie działania inwestycyjne na terenie zespołu zamkowego w Człuchowie wymagają akceptacji i pozwolenia **PWKZ**.
10. Prace konserwatorskie, archeologiczne i budowlane winny wykonywać i nadzorować osoby z właściwymi uprawnieniami i wykształceniem kierunkowym.

Z up. Pełnomocnik ds. konserwacji zabytków
Konserwator Zabytków w Człuchowie
mgr inż. arch.
Kierownik

Otrzymują:

1. adresat

2. a/a